

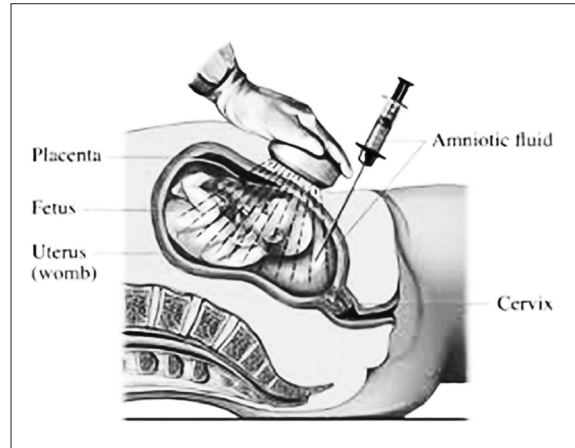
การวินิจฉัยทารก

สศ. นพ.กิตติ ต่อจรัส

ในครรภ์ก่อนคลอด : การเจาะน้ำคร่ำ (Amniocentesis)

การตรวจน้ำคร่ำ (amniocentesis)

Amniocentesis เป็นการเจาะดูดน้ำคร่ำมาตรวจซึ่งมักทำตั้งแต่อายุครรภ์ 16 สัปดาห์เป็นต้นไป (รูปที่ 1) อาศัยหลักที่ว่าเซลล์ในน้ำคร่ำ เป็นเซลล์ทารกที่หลุดลอกออกมาในน้ำคร่ำ จึงนำมาตรวจเพื่อวินิจฉัยก่อนคลอดได้ โดยทั่วไปการตรวจน้ำคร่ำจะทำในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมากกว่า 35 ปี ขึ้นไปเพื่อวินิจฉัยโรคกลุ่มอาการดาวน์ สำหรับการวินิจฉัยก่อนคลอดของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย การตรวจเซลล์น้ำคร่ำต้องอาศัยเทคนิคการตรวจระดับยีน (ดีเอ็นเอ) ซึ่งขึ้นกับความสามารถของห้องปฏิบัติการว่าจะใช้เวลาานเท่าใดช่วงเวลาทราบผลไม่ควรจะเป็นช่วงที่อายุครรภ์มากเกินไปจนกว่าจะยุติการตั้งครรภ์ได้โดยปลอดภัย เพราะคู่สามีภรรยา อาจเลือกยุติการตั้งครรภ์ถ้าทารกเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง

รูปที่ 1 แสดงตำแหน่งที่เหมาะสมในการเจาะเพื่อดูดน้ำคร่ำ โดยใช้อัลตราซาวนด์ช่วย

วิธีการเจาะน้ำคร่ำ

สูติแพทย์จะต้องอาศัยเครื่องอัลตราซาวด์เพื่อหาตำแหน่งที่เหมาะสมในการเจาะ แล้วแทงเข็มที่มีแกนในผ่านทางหน้าท้อง โดยสตรีตั้งครรภ์ อยู่ในท่านอนราบโดยกระบวนการทั้งหมดต้องทำโดยเทคนิคปลอดเชื้อ (รูปที่ 2) เมื่อปลายเข็มอยู่ในน้ำคร่ำ ก็ถอดแกนในของเข็มออก ต่อเข็มเข้ากับกระบอกฉีดยา แล้วดูดน้ำคร่ำออกมา (รูปที่ 3) เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อทำการตรวจในระดับ ดีเอ็นเอ ต่อไป

รูปที่ 2 แสดงการใช้อัลตราซาวด์เพื่อหาตำแหน่งแทงเข็มที่มีแกนในผ่านทางหน้าท้อง

เนื่องจากการตรวจวิธีเจาะน้ำคร่ำนี้ทำในไตรมาสที่สอง ช่วงอายุครรภ์ 16-20 สัปดาห์และทราบผลในประมาณ 1-2 สัปดาห์ซึ่งถ้าผลพบว่าทารกในครรภ์เป็นโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย และหญิงตั้งครรภ์ตัดสินใจที่จะยุติการตั้งครรภ์ ในอายุครรภ์ที่มากซึ่งมีผลกระทบทางด้านจิตใจหญิงตั้งครรภ์ได้เพราะทารกเริ่มเลื่อนไหว (ดิ้น) สำหรับข้อแทรกซ้อนจากการเจาะน้ำคร่ำ คล้ายกับการเก็บชิ้นเนื้อรก และพบได้ประมาณร้อยละ 0.5-1 ได้แก่ การรั่วของน้ำคร่ำ การติดเชื้อจากการเจาะ เป็นต้น

รูปที่ 3 แสดงการดูดน้ำคร่ำออกมาเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ